

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۵۹

صورت مشروح
مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

شنبه ۲۶ مهر ماه ۱۳۰۹ - ۲۵ جمادی الاولی ۱۳۴۹

قیمت اشتراك سالانه داخله ۱۰۰ تومان
خارجه ۱۲۰ تومان
كش شماره ديكت: ۱۰۱

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه بیست و ششم مهر ماه ۱۳۰۹ * (۲۵ جمادی الاولی ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) شور اول لایحه مشارکت در قرارداد بین المللی نشریات مستهجنه
- ۳) شور ثانی لایحه انتخاب کسری محصلین علمی و عالی راه آهن
- ۴) شور دوم لایحه اعزام سی نفر محصل به اروپا
- ۵) تقاضای ارجاع لایحه فروش اینبه به کیسیون
- ۶) تصویب لایحه فروش اراضی اداره حمل و نقل
- ۷) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس پنجشنبه بیست و چهارم مهر ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند * * *

صورت مجلس تصویب شد

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟

[۲ - شور اول مشارکت در قرارداد بین المللی جلوگیری

آقاسید یعقوب - چرا يك كلمه

از نشریات مستهجنه]

رئیس - بفرمائید

رئیس - خبر مربوط بلایحه قرار داد بین المللی برای

آقاسید یعقوب - این جا آقای تقی زاده وزیر مالیه

جلو گیری اشاعات و نشریات سوء قرائت میشود

در لایحه که دادند استرداد آن لایحه سابق را هم کردند و

خبر از کیسیون امور خارجه بمجلس مقدس شورای ملی

اینجا نوشته بود بجای آن استرداد هم کردند - استرداد هم داشت

کیسیون امور خارجه صبح پنجشنبه ۱۰ مهر ماه با

رئیس - همین طوری که فرمودید اصلاح میشود .

حضور آقای وزیر امور خارجه تشکیل لایحه نمره ۵۱۰

اعتراضی در صورت مجلس نیست ؟ (نمایندگان - خیر)

* * * عین مذاکرات مشروح یکصد و پنجاه و نهمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دايره تنه نویسی و تحریر صورت مجلس

۱۶۷۷۴ - تقدیمی دولت مطرح گردید. لایحه مزبور عبارت از مقرراتی است که در تاریخ ۱۲ سپتامبر ۱۹۲۳ راجع باشتراك مساعی دول در جلوگیری از اشاعه و ترویج منکرات بمباراة اخری جلوگیری از معامله و نشریات مستهجنه مخالف عفت و اخلاق در کنفرانس ژنو بامضاء عدۀ از دول مختلفه رسیده بود و دولت ایران نیز آن را امضا نموده بود - بعد از بحث در مواد و تطبیق آن با متن فرانسه و تصحیح عبارت آن بتصویب اکثریت کمیسیون رسیده و ماده واحده ذیل را برای تصویب تقدیم ساحت محترم مجلس شورای ملی مینماید.

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد بین المللی برای جلوگیری از اشاعه و معاملات نشریات مستهجنه را که در ۲۰ سنبله ۱۳۰۲ (۱۲ سپتامبر ۱۹۲۳) در ژنو امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد

رئیس - بماده واحده اعتراضی نرسیده است برای ورود در شور دوم رأی میگیرم موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

۳] شور ثانی لایحه کسری محصلین علمی و عملی راه آهن]

رئیس - خبر کمیسیون معارف برای شور دوم راجع بانتخاب کسری محصلین علمی و عملی راه آهن و معادن از بین محصلین قرائت میشود:

خبر از کمیسیون معارف به مجلس مقدس شورای ملی کمیسیون معارف لایحه دولت را راجع به کسری محصلین راه آهن و معادن برای شور ثانی تحت شور و مطالعه قرار داده و بادر نظر گرفتن پیشنهادات آقایان نمایندگان ماده واحده را بطریق ذیل تنظیم و برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی مینماید

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت طرق و شوارع

بگذارند و اخلاق رذیله آنها را بر دارند و برای ما بیاورند و توی سر ما بزنند بالاخره اگر اینطور ها باشد و حقیقه درس بخوانند راجع بمعادنتش موافقم و اما راجع بخط آهنش کاملاً مخالفم

مخبر کمیسیون معارف (آقای کازرونی) - خلاصه فرمایش آقا را اگر چنانچه واقعاً ملخص کنیم اینطور میشود راه آهنی که ساخته شده است بحال خودش بگذاریم باشد و گمان نمیکنم تا این اندازه هم آقا معتقد باشند يك مقدار زیادی راه آهن ساخته شده است و از بندر شاهپور تا دزفول راه آهن ادامه پیدا کرده و همین اندازه اش هم برای تجارت و مسافرت کاملاً مورد استفاده است بهر تقدیر بموجب قانون دولت اقداماتی کرده است بخارجی کرده است و راه آهنی ایجاد کرده است و الان آنچه را که ایجاد شده است بایستی نگهداری ازش بشود و اگر نواقصی دارد رفع بشود و در معرض استفاده اش بگذارند و اما راجع به محصلینی که اعزام میشوند این مطلب گمان میکنم کاملاً مطابق باشد با عقیده آقا که همیشه اوقات معتقد بوده اند اشخاصی را که بایستی ایجاد ثروت بکنند یا زحمت بکنند ما بایستی تربیت بکنیم و چنانکه ملاحظه فرموده اید این محصلینی که میروند برای این میروند که فنون عملی و کار های عملی راه آهن یعنی سرعمله بودن و غیره را یاد بگیرند که ما لا اقل از این حیث هم محتاج بخارجی نباشیم البته آقا هیچوقت رضا نخواهند داد که ما سر عمه مان را هم از خارجه کنترات کنیم و بیاوریم و گمان میکنم یکی از بهترین کارهایی که دولت در نظر گرفته است همین است و خواهش میکنم ایشان هم با این منظور خیلی خوب مساعدت بکنند

رئیس - آقای ملک زاده موافقید ؟
ملک زاده بی موافقم .
(عده از نمایندگان - کافی است مذاکرات)
رئیس پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب بمنوان تبصره قرائت میشود :

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم .
تبصره - وزارت طرق و شوارع مکلف است هیئتی از اعضای وزارت طرق و شوارع را برای امتحان این عده انتخاب کند که عده اعزامی مطابق نظامنامه مصوبه هیئت وزراء امتحان بدهند چنانچه کشف خلافی بشود هیئت متحنه مسئول خسارت مورد تخلف خواهند بود
آقا سید یعقوب - توجه میدهم آقای تقی زاده وزیر مالیه و کفیل محترم وزارت طرق و شوارع را بیک موضوعی : کاغذی از فرنک آمده بود برای من که میخواستم کاغذ را بیاورم و بعرض آقایان برسانم بعد از رسیدن این کاغذ این خیال برای من پیدا شد حالا مضمون کاغذ را عرض میکنم بعد آن خیال خودم را هم عرض میکنم . خود آقای وزیر محترم مالیه تصدیق میفرمایند در دوره که کارها افتاد در تحت يك تشکیلاتی نمیشود از يك کسی جوامریدی خواست که تو چون جوامریدی در کارها داری بیا و جوامریدی کن و این کار را بجا بیاور با بیا و همت کن با وطن پرستی و عرق معارف پروری تو مقتضی است که فلان کار را بکنی باید در دوره که کار در تشکیلات است هر تکلیفی که قانون معین کرده باید بجا آورد و در ازاء آن اگر خدمت شد پاداش داد و اگر مخالف شد مجازات کرد این اصلی است مسلم فرقی هم نمیکند در هر وزارت خانه که باشد در هر کجا که باشد يك هیئت متحنه معین میشود دروزارت معارف... (آقای مسعود - غلامحسین میرزا) این يك موضوعی است که همه تصدیق دارند خودتان هم تصدیق دارید خوبست توجه بفرمائید و بگذارید آقای وزیر هم توجه بفرمائید يك هیئت متحنه تشکیل میشود در وزارت معارف یا از طرف وزارت مالیه هیئتی معین میشوند یا از طرف وزارت طرق برای اینکه اشخاصی را امتحان کنند . خوب این هیئت متحنه مسئول چه هستند ؟ تکلیفی که بآن هیئت بار می کنند چیست ؟ يك ماده قانونی نیست که آن هیئت را مکلف کند که اگر تخلف کردند و خلاف واقع

در آمد آن مبالغی که ما پول داده ایم و خرج کرده ایم و آنوقت این جور واقع شده است و این ضرر رسیده است مجازات این هیئت تمتحنه این باشد که آن ضرری که بر دولت متوجه شده است خسارتی که بخزانة عمومی رسیده است آن هیئت از عهده آن بر آید نظر بنده از پیشنهاد کردن این بود حالا آقای وزیر مالیه این جا نظر خودشان را هر جوری که هست برای تأمین این مسئله بفرمایند که دیگر دو مرتبه همچو کشف خلافی نشود و معلوم نشود که يك کسی ایرانی نبوده است و بعنوان ایرانی داخل آنها شده است و رفته است در آن جا اگر يك همچو کشف خلافی نشود و اطمینان بدهند و يك نوعی در نظر بگیرند که محتاج باین تبصره نباشند بنده پس بگیرم عرض کردم اصل نظر بنده در این تبصره جهت جاو گیری کردن از همچو ضرری است که واقع می شود حالا اگر اطمینان میدهید بنده ممکن است پس بگیرم خواستم بعرض مجلس برسانم حالا دیگر اختیار با خود مجلس است

کفیل وزارت طرق - همینطور که فرمودید تبصره هم گویا مربوط و ناشی از این اطلاعی است که به آقا رسیده که اگر این اطلاعی که به آقا رسیده صحیح نباشد پس میگیرند بنده خیلی بعید میدانم و هرگز تصور نمیکنم که يك همچو چیزی واقع شده باشد ولی معذک بایشان وعده میدهم که آن اطلاع را برای بنده بفرستند و هرگونه اصلاح و تدبیری که در این باب لازم است اتخاذ میکنم و اگر خطا و اشتباهی شده است تلافی میکنم و تمنا میکنم پیشنهادشان را پس بگیرند

آقا سید یعقوب - چون میفرمایند تا مین می شود پس میگیرم.

رئیس - موافقین با ماده واحده قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

(۴ - شور دوم لایحه اعزام سی نفر محصل به اروپا)

رئیس - خبر کمیسیون معارف شور دوم راجع به اعزام سی نفر محصل به اروپا مطرح است. قرائت می شود:

کمیسیون معارف لایحه دولت راجع به محصلین راه آهن را برای شور دوم تحت شور و مطالعه قرار داد و با در نظر گرفتن پیشنهادات آقایان نمایندگان ماده واحده را بطریق ذیل تنظیم و برای تصویب تقدیم مجلس مقدس شورای ملی می نماید.

ماده واحد - بوزارت طرق و شوارع اجازه داده میشود که سی نفر شاگرد برای تحصیل فنون عملی راه آهن برای مدت دو سال بخارجه اعزام دارد و مخارج ارباب و ذهاب و تحصیل و سر پرستی آنها را از محل عواید انحصار قند و شکر تادیه نماید

تبصره ۱ - اعتبار مخارج سالیانه هر يك از محصلین نباید حد اکثر آن از یک هزار و هشتصد تومان تجاوز نماید

تبصره ۲ - وزارت طرق و شوارع مکلف است عده را از بین محصلین ایرانی که قسمتی از تحصیلات خود را در مدارس خارجه نموده اند انتخاب نماید و محصلین بی بضاعت حق تقدم خواهند داشت.

رئیس - آقای فیروز آبادی.

فیروز آبادی - بنده خیلی متأسفم و از بس در این باب مخالفت میکنم خودم شرمندم هستم اما امیدوارم مؤثر واقع شود بعد از چند سال عرض کردم اصلاً خط آهن بر ضرر ما است این خط آهن مردم را فقیر میکند و مایک جو نتیجه از این خط آهن نخواهیم برد. این راه آهن بعد از اینکه ساخته شد ما بار نداریم که بارش کنیم آخر چه بارش کنیم خیال کنید از مغرب به مشرق و از شمال به جنوب کشیده شد آخر چه فایده دارد جز این که سالی کلی مخارج برای نگاهداری لازم دارد در این صورت باز اصرار دارید که این همه شاگرد بفرستید برود تا بجا برای آن که فنون خط آهن را یاد بگیرد فرضاً يك قسمتی از این فنون این است که فرضاً بلیط فروشی کند در راه ها یا در مرکز بلیط فروشی کند که از دست چپش بفروشد یا از دست راستش بفروشد بنده نمیدانم این بجهت چه کاری است اگر بجهت راندن

خط آهن است در این جا هم ممکن است اگر بجهت ساختن راه آهن است که این اشخاصی که ما از خارجه استخدام کرده ایم محققاً این اشخاصی که ما وند بارویا بهتر از این ها نخواهند شد. خوب زیر دست اینها کار بکنند ما اینها را مسئول قرار میدهم اینها را که در سال سی و یک هزار تومان از ما میگیرند یا بیشتر یا کمتر اینها را مسئول قرار میدهم که در تحت نظر اینها در خط آهن کار بکنند. در باب راندن خط آهن هم ممکن است بفرستیم به راه آهن خط جلفا و آذربایجان که در آن جا بروند و یاد بگیرند اینها سالی هزار و هشتصد تومان هر يك نفر بچه بخواهند در آن جا خرج کنند اینها حقیقه بی انصافی است مکرر عرض کرده ام باز هم عرض میکنم اشخاصی هستند که با پول خودشان دارند در آنجا خرج میکنند و تحصیل میکنند بکسی محمود آقا برادر حاج مهدی آقا بنسکدار است تحقیق بفرمائید به بینید اگر بد تحصیل کرده است بگوید بد بد تحصیل کرده است به این طریق عادت ندهید ایرانی را بخوشگذرانی و زندگانی او کسی که فردا که بایران آمدند کسی از عهده مخارجشان بر نیاید سالی یک هزار و هشتصد تومان شوخی نیست يك بچه و روزی پنجتومان خرج اینجا که هست روزی یکقران خرج دارد آنجا روزی پنجتومان آخر این که نمیشود که يك مرتبه اینها را از زمین به آسمان هر چیزی را انقدر بزرگ و گنده نکنید این طور که شما میفرمائید خرج اروپا زیاد است باید بکنفر اروپائی زنده نباشد میفرمائید این ماهی صد و پنجاه تومان اعتبار است آقا کدام اعتباری است که بهر نحو شده تمام آن اعتبار مصرف نشده باشد؟ بهر وسیله که شده يك چیزی درست میکنند که اینقدر خرج کفافش را نمیدهد ما رفتم آنجا دیدم که يك عده از بی خرجی و بی لباسی از بی کتابی در زحمت بودند لباس نداشتند بهمین عناوین بالاخره هر نفری هزار و هشتصد تومان را تحمیل خواهند کرد. آنوقت

این بچه ها وقتی که از آن جا برگشتند میخواهند سالی پنجهزار تومان خرج کنند هر چه هم دلیل بیاوریم که آنجا غیر از این جا است میگویند خیر ما نمیتوانیم زندگانی کنیم و يك الفاظ و عباراتی هم یاد گرفته اند بالاخره بنده عقیده باین قسم زندگی ندارم و مردم را عادت باین قسم زندگیا ندهید با وجود این که بنده این راه آهن را بر ضرر ایران میدانم و میدانم که بمن اعتراض خواهند کرد که اینطور نیست اما بعد ما معلوم میشود که این خط آهن بر ضرر این مملکت و بر ضرر این مردم است و بالاخره اینقدر از مردم گرفته میشود و خرج این راه آهن میشود که بکلی از بین میروند عرض کردم ضرر را هر قدر جلویش را بگیریم منفعت است همین مقداری که کشیده شده باشد يك تعمیرات مختصری هم میخواهید بکنید وقتی که ملتفت ضررش شدید آنوقت جمعش کنید.

رئیس آقای زوار.

زوار - عرضی ندارم

رئیس - آقای ملک زاده موافقید؟

دکتر ملک زاده - بلی عرض میکنم يك مذاکراتی در اطراف محصلین و اعزام محصلین بخارجه شده است و مکرر آقا اظهار عقیده کردند و انعکاساتی بنده دیده ام که در بین عامه در اطراف بیانات آقا شده است این بود که با وجود این که بطور تفصیل این لایحه در کمیسیون معارف مورد دقت و مطالعه واقع شد با وجود این خواستم از عقیده و اظهار عقیده خودم خود داری نکرده باشم و بگذردی هم سعی کرده باشم که نظر حضرتعالی را جلب کرده باشم. بعقیده بنده دولت فعلی و امروزه بزرگترین خدمتی که کرده است که میتواند برای مملکت نافع واقع شود این است که سعی کرده است بقدر امکان باب معارف را بروی مملکت باز کند شاید يك مقدار از عملیات دولت يك عملیات مقدماتی باشد يك عملیات موقتی باشد و يك اثر و نتایج

مالی نداشته باشد ولی عملی که حقیقه نتایج مالی دارد و بعقیده بنده یکی از علل قطعی که اشخاص علاقمند به مملکت و وطن پرست را طرفدار و مؤمن بوضعیت فعلی کرده است همین سوق دادن مملکت است از راه معارف بطرف ترقی و تعالی و باز کردن راه معارف است به مملکت برای اینکه مادامی که ما امید و ابروی که این راه باز است باین داریم که اگر يك نواقعی هم در امور باشد بواسطه توسعه معارف و بالاخره با آدم و مرد برای مملکت تهیه کردن رفع این نواقص هم خواهد شد الان پنجاه سال است در این مملکت (شاید بیشتر) که اشخاص میروند بخارجه مخصوصا در دوره استبداد که بیشتر اشخاص از برای تحصیل طب میرفتند شاید از هشتاد سال قبل از زمان مرحوم امیر کبیر که ما مدرسه طب داریم حضرتعالی امروز مؤسس و قاعدیکه در این مریضخانه شده اید در حضرت عبدالعظیم ع و همه هم کمک میکنند با باید شخصا طرفدار حاج حکیم باشی بشوید و در مریضخانه او را قرار بدهید باین دارم این کار را نخواهید کرد و حتما طرفدار این خواهید شد که يك نفر طبیب تحصیل کرده عالم بپرید و در رأس قسمت های طبی و جراحی آن قرار بدهید و من باین دارم با وجود اینکه پنجاه سال است برای تحصیل طب بخارجه میروند و هشتاد سال است که ما مدرسه داریم فردا که مریضخانه باز خواهد شد شما در تفتیشات خواهید افتاد و شاید (میترسم این اظهار را بکنم که خدای نخواستہ موفق نشوید) در مریضخانه را باز کنید آقا شتر سواری دلا دلا ندارد برای اینکه مملکت ما هم مثل ممالک متمدنه دنیا بشود باید که سعی کنیم که آن وسایل را فراهم کنیم شما بریروز میفرمودید که مهندس از داخله ایران استخدام کنیم آخر فکر بفرمائید ما مدرسه مهندسی داریم آنهم مهندس خط آهن که بیست سال وقت لازم دارد که بکنفر در این قسمت متخصص شود نکته دیگری که میخواهم سنگینی

فبنده ام را روی آن قرار بدهم این نکته است که ما بهر عنوانی و بهر شکلی که هست باید سعی کنیم که حاصل بخارجه بفرستیم ولو اینکه حالا کار نداریم که خط آهن داریم و خوشبختانه هم توسعه خط آهن در جریان است و دیروز آقای وزیر اقتصاد... (آقا سید یعقوب - کفیل طرق و شوارع) اعتباری گرفته اند برای تکمیل این قسمت از خط آهن و توسعه آن و همان لایحه دیروز الزام و ایجاب میکند که لایحه امروز را تصویب بکنند بنده عرض میکنم فرضا راه آهن نداشته باشیم همان فرستادن محصل و تحصیل علوم و تقویت دماغ و بالاخره توسعه در این قسمتها نافع است برای مملکت و بنده یکی از اشخاصی هستم که عقیده دارم بهر عنوان که هست در عموم کنفرانسهاییکه در اروپا منعقد میشود و در تمام جلسات علمی و اکسپزیسیون ها در تمام این ترتیبات ما باید سعی کنیم که از ایرانیها نماینده بفرستیم و رفت و آمد بهر عنوانیکه هست ما این ممالک متمدنه در جریان باشد این عقیده شخصی بنده است چون اظهار عقیده فرمودید خواستم عقیده ام را عرض کنم.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای دشتی مخالفید

دشتی - بلی عرض کنم مقدمه این يك فکر غلطی است که تکرار میشود این را باید عرض کنم مسئله راه آهن که میگویند راه آهن لازم نداریم و بضرر مملکت تمام میشود بعقیده بنده یکی از پر منفعت ترین اقدامات دولت خط آهن است خط آهن اگر ضرر هم داشته باشد یعنی در سال يك میلیون دو میلیون ضرر بدهد برای مملکت نافع خواهد بود شما خیال می کنید دولت تمام این کارها را از نقطه نظر تجارتهای باید بکند مگر دولت تاجر است که باید خط آهن بکشد که منفعت ببرد عرض کنم چیزیکه بنده میخواستم توجه آقای وزیر طرق و شوارع را جلب کنم مسئله حقوق و مخارج این محصلین است که معین کرده اند گویا در تبصره نوشته است هزار و هشتصد تومان یعنی ماهی صد و پنجاه

تومان البته اسم این را میگذارند اعتبار آقا اعتبار باسقی در حدود معمول باشد نمیشود گفت از برای بکنفر محصل در سال ده هزار تومان اعتبار معین کنیم لزوم ندارد که ده هزار تومان اعتبار معین کنیم اعتبار باید در حدود معمول و منطبق باشد يك نفر محصل که در آلمان بخواند تحصیل کند بعقیده بنده از ماهی صد تومان مخارج او تجاوز نمیکند بنده خودم برادرم در امریکا مشغول تحصیل است جزو محصلین دولتی هم هست و امریکا هم گرانترین ممالک دنیا است بدون شبهه و او از محصلین اونیورسیته است که مخارجش بیشتر از اینها هم هست و از محصلین علمی راه آهن است معذک در هر سه ماه پنجاه لیره از برایش میفرستند پنجاه لیره تقریباً در حدود ماهی هشتاد تومان نود تومان میشود خیلی هم بر فرض این بخواند زیاد روی بکند ماهی صد تومان ولی ماهی صد و پنجاه تومان اعتبار معین کردن بعقیده بنده گراف است بنده نمایندگم آقای تقی زاده که هم وزیر مالیه هستند و هم کفیل طرق از چه نقطه نظر با این اعتبار موافقت کردند و چرا در حدود هزار و دویست تومان معین نکردند

کفیل وزارت طرق - این مطلب مکرر مذاکره شد و مکرر هم توضیح داده شده شاید خاطر بعضی آقایان درفته باشد اینکه هزار و هشتصد تومان نوشته شده است همینطوریکه اظهار شد اعتبار است و ما هزار و هشتصد تومان نخواهیم داد و آقایان میتوانند مطمئن باشند و کاملاً اطمینان داشته باشند که حد اقل مخارجیکه ضرورت پیدا میکند همان اندازه با آنها داده خواهد شد ولی آقایان باید متوجه این نکته باشند که هر چه ما بمجلس شورای ملی کمتر در دسر بدهیم بهتر است برای اینکه شمایک مبلغی معین بفرمائید بعد یکی را بخوانند بيك مملکتی بفرستند که مخارجش گرانتر باشد مثل چندی پیش بود که مایک قانون جدیدی اینجا آوردیم در واقع برای سه چهار نفر از محصلین همین محصلین بودند که

در انگلستان بودند و در يك جایی گفته شده بود که از هزار تومان نباید متجاوز باشد و ما مجبور شدیم که پیش از هزار تومان بدهیم و در آن موقع این مطلب بخاطر رسید که يك حد اعلامی برای این قرار داد که اگر يك تغییراتی در آن مملکتی که اینها تحصیل میکنند پیدا شد دیگر محتاج باوردن قانون جدید نباشیم ولی اینجا يك نگرانی برای آقایان هست که میفرمایند هر وقت يك اعتباری گرفتند تا آخر آن اعتبار خرج شده است همین طوریکه فرمودند ممکن است اما اینجا اگر ده هزار تومان برای یک نفر محصل تعیین کنند که ما هیچوقت دستمان بسته نباشد از آنطرف ممکن است ما هم هیچوقت از هزار تومان بیشتر ندهیم ولی چون پیش میآید بعضی اوقات بعضی از اینها را بيك مملکتی که گرانتر است میفرستیم و البته در آنجا مخارجشان بیشتر میشود و این هزار و هشتصد تومان را در آن قانونیکه سابق گذشت توضیح دادم که از روی يك مأخذی عرض کردم و آن مأخذ این بود که محصلینی که در مملکت انگلیس تحصیل میکنند بهر کدام ماهی بیست و پنج لیره میدهند و ماهی بیست و پنج لیره درست نرخ رسمی لیره حالا میشود که هزار و هشتصد تومان است پارسال که خود بنده در لندن بودم و این محصلین هم تحت مراقبت من بودند با این بیست و پنج لیره با کمال صعوبت بسر می آوردند و اغلب هم شکایت داشتند بعضی مخارجشان کم بود بعضی لباسشان کم بود و بزحمت تا آخر سال میسراندند و دیدم که از بیست و پنج لیره کمتر خیلی مشکل است برای يك اشخاص که هم حق مدرسه بدهند و غالباً در مدارس هم که تحصیل میکردند حق تحصیل و تعلیم بر خلاف

آنچه که آقای فیروز آبادی فرمودند که زندگیشان را اینطور قرار ندهید خیلی زیاد میشود لهذا بنده اینطور عرض کردم که آقایان مطمئن باشند که آن اندازه که حد اقل آن مبلغ باشد بیش از آن خرج نخواهد شد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است پیشنهاد آقای دیوان بیگی

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم : تبصره ۳ - شاگردان مزبور پس از اتمام تحصیلات مکلفند تا مدت شش سال در راه آهنهای ایران موظفاً خدمت نمایند رئیس - آقای دیوان بیگی دیوان بیگی - بنظر بنده این امر بدیهی است البته محصلینی که بخرج دولت میروند باروبا باید اقلانش سال بمؤسسات دولتی خدمت کنند و بنده این پیشنهاد را از این نقطه نظر تقدیم کردم .

رئیس - نظر دولت چیست ؟ کفیل وزارت طرق و شوارع - بنده موافقت میکنم با این پیشنهاد

مخبر - گمان میکنم این تبصره در لایحه تقدیمی بوده است و از قلم افتاده این جا و بهر تقدیر خیلی لازم است و بنده هم قبول میکنم رئیس - رای میگیریم بماده واحده با افزایش پیشنهاد آقای دیوان بیگی که دولت و آقای مخبر هم قبول کردند موافقین ورقه سفید خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمده پنجاه و نه ورقه سفید تعداد شد) رئیس - عده حضار هشتاد با اکثریت پنجاه و نه رای تصویب شد .

- اسامی رأی دهندگان - آقایان آقا سید کاظم بزدی - فراهی - دبستانی - شهادت - صادقی - ذوالقدر - ملک زاده مصباح فاطمی - خواجوی - انبیل - مصدق جهانشاهی - عامری - فوام - فتوحی - دربانی - شریعت زاده - سهرابخان ساکبان دکتر امیر اعظم - غلامحسین میرزا محمود - جلایی - امیر ابراهیمی - یاسائی - آقا زاده سبزواری - مخبر فرهمند - ناصری - هزار جریبی - اسفندیاری - لاریجانی - آقا سید ابراهیم ضیاء - اعتبار - آقا میرزا هاشم آشتیانی - آقا سید مرتضی وثوق - احمد - فراگوزلو - دهستانی - محمودی - عراقی - ملک مدنی - دکتر انبان - شریفی - طالبخان - امیر دولتشاهی - دکتر عظیمیا - طهرانی - کازرونی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - احتشام زاده - نجومی - روحی - نوبخت - مؤید احمدی - طباطبائی دیبا - ایزدی - حبیبی - ظفری کبا نوری - محمد آغوند - ملک آرائی - محمد طاهرزاد دولتشاهی .

۵ - تقاضای ارجاع لایحه فروش ائینه به کمیسیون از طرف وزیر مالیه

رئیس - آقای وزیر مالیه فرمایشی دارید بفرمائید وزیر مالیه - راجع بلایحه که پیشنهاد کردم مجلس بقید در فوریت راجع بفروش ائینه چون مذاکره شد که شاید بهتر و مناسب تر باشد که در کمیسیون دقت کافی بشود و بیشتر از يك شور هم ندارد لهذا بنده همان تقاضای يك فوریت میکنم رئیس - لایحه يك شور است همبند بر بطور عادی تلفی بفرمائید يك شور می شود

وزیر مالیه - بل بطور عادی در اینصورت بکمیسیون میرود بر میگردد بمجلس ۶ - تصویب لایحه فروش اراضی اداره حمل و نقل رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع بفروش اراضی اداره حمل و نقل سابق قرائت میشود :

خبر از کمیسیون بودجه بمجلس مقدس شورای ملی کمیسیون بودجه لایحه نمره ۱۴۶۳۳ دولت را راجع بفروش اراضی اداره حمل و نقل با حضور نماینده دولت تحت شور و مذاقه قرار داده ماده واحده را بقرار ذیل تنظیم و برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی مینماید

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه می دهد اراضی اداره سابق حمل و نقل واقعه در خیابان یوسف آباد را بعد از وضع مقداری که ضمیمه خیابان شده و سه هزار ذرع وا گذاری بصحبه قشون بقیه را مطابق مقررات قانونی بفروش رسانیده قیمت حاصله از فروش را بر جمع عایدات بودجه ۱۳۰۹ مملکتی علاوه نمایند و معادل قیمت مذکور هم مبلغی برای تدارک يك باب طولیه جهت حوائج وزارت پست و تلگراف و تعمیرات و ساختمان عمارت پست و تلگراف رشت بر اعتبار بودجه آن وزارتخانه افزوده و پرداخت نمایند رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده همبند در میخواستم توضیح بدهم که بودجه پست و تلگراف مکفی از این مسئله نبوده است و ثانیاً مثل اینکه این يك اهمیتی پیدا کرده است چون بنده نمیدانم اهمیت فروش این چه اندازه است خواستم يك توضیحی داده شود که بنده بفهمم این از چه نقطه نظر این اهمیت را پیدا کرد است يك قطعه زمین فروختن که لایحه او بمجلس نمی آید و مورد شور و مذاکره شود در صورتیکه امکان داشت که خود دولت هم این اراضی را بفروش برساند باین ملاحظه خواستم يك توضیحی داده شود و الا بنده مخالفت دیگری ندارم .

مخبر - عرض میشود ساق اداره حمل و نقل مورد احتیاج وزارت پست و تلگراف بود برای اینکه پست ها با آن کاربهای کذائی حمل و نقل می شود و حالا به آن ترتیبات محتاج نیستند کثرت میدهند به صاحبان کاراز و اشخاصیکه انومیل دارند و با انومیل حمل میکنند پست را . این عمارت چون دیگر مورد احتیاج نبوده میخواهند يك قسمتش را بدهند بصحبه قشون بقیه اش را هم بفروشد و بعد از آن وجه يك قسمتهائی که در در رشت از ائینه ناقص است تکمیلش کنند و چون بدون اجازه مجلس نمی شده است فروش اموال دولتی از این جهت ناچار شده اند .

رئیس - آقای مؤید احمدی مؤید احمدی - عرض کنم که يك قانونی در مجلس شورای ملی وضع شده که عمارات و ائینه طولیه ها کاروانسراها ، قلعه ها ، خندقها اینهایی که در هر شهری واقع است تفویض شد ببلدیة هر شهری بشرطی که محل احتیاج ادارات دولتی نباشد مطابق این لایحه که تنظیم شده و توضیحیکه آقای مخبر دادند این محل فعلاً محل احتیاج وزارت پست و تلگراف نیست وقتی که محل احتیاج وزارت پست و تلگراف نشد مشمول آن قانون است و باید بلدیة آنرا بفروشد و مصارف

تعمیر شهر بکند از این جهت چه لازم کرده که ما این قانون را بپاوریم. خودش قانون دارد.

مخبر .. بطوریکه عرض کردم يك لایحه دیگری هم آمده است که امروز آقای تقی زاده موافقت کردند و بطور عادی تلقی شده است و در اطراف آن البته مباحثه مفصلاً خواهد شد يك دفعه هم آمد در کمیسیون بودجه و اغلب اعضاء کمیسیون بودجه مخالفت کردند و تنافی داشت با آن قانونی که اشاره فرمودید و وزارت مالیه مجبور شد استرداد کرد و تصحیح کرد در مرتبه تقدیم مجلس کرد اما این قسمت از نقطه نظر همان قسمتی است که خودتان تذکر دادید (جا هائی که مورد احتیاج دولت نیست) اینجا مورد احتیاج دولت است برای اینکه سه هزار ذرعش باید بصحبه قشون داده شود مازادش هم برای تعمیر يك قسمتهائی که میبایستی تعمیر بشود مورد احتیاج است پس عرض میشود از این حیث مستثنی است و تنافی با آن قانون ندارد بملاوه رقتیکه اداره پست و تلگراف رشت تعمیری داشته باشد دولت میباید تقاضا میکند که این اعتبار را از اعتبار نقد بدهید. فرق نمیکند جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - اجازه بفرمائید آقای آقا سید یعقوب هم صحبت کنند که عده کافی شود

آقا سید یعقوب .. بنده در تعقیب اظهارات آقای مؤید احمدی نظر بنده هم همین بود دیگر اینکه عقیده بنده هم این است که اگر آقای مخبر موافقت بکنند این لایحه را پس بگیرند که این جزء اولش مخالف با آن قانون نباشد نظر دولت هم آن قسمت دوم و سومش است که دادن سه هزار ذرع

بصحبه قشونی و خرج کردن این پول را در محل معین نظری که دولت پیشنهاد کرده است آن قانون را این بوده است شما دیگر آنرا داخل نکنید که مصادمه با آن قانون پیدا کند آن قانون را بگذارید بحال خودش باقی باشد بلدیهای ما هم دستشان باز باشد نسبت باین اراضی وقتیکه اینجا شما اجازه دادید يك قدری جلوی آن حقوق بلدیہ گرفته می شود و بنده آنچه فهمیدم از این قانون این است که نظر دولت همان جزء دوم و سومش است که خرج کردن از برای تلگرافخانه است و دادن سه هزار ذرع باداره قشونی چون نظراین است باید طوری بکنید که تصادف با او نکند همانطور که خودتان هم در آخر فرمایشتان فرمودید از این نقطه نظر بود که بنده مخالفت کردم و تأیید میکنم فرمایش آقای مؤید احمدی را.

مخبر - عرض کردم همانطوری که در آن قانون نوشته شده است وقتی دولت باید اینها را واگذار کند بلدیہ که مورد احتیاج خود دولت نباشد غلامهائی که دنبال سیم تلگراف هستند اسب لازم دارند اسب هم يك طویله میخواهد طویله برای اسب غلامهائی تلگراف باید تهیه کرد یا اینکه عمارتی که دولت دارد باید درست کرد بنا براین منافاتی با آن قانون ندارد و اشکالی هم نخواهد داشت.

جمعی از نمایندگان - کافی است

رئیس - موافقین باماده واحده بورقه سفید رای خواهند داد (اخذ آراء بعمل آمده ۵۹ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضرین ۷۹ با کثرت ۵۹ رأی تصویب شد [۷ - موقع دستور جلسه بعد .. ختم جلسه]

اعضی از نمایندگان - ختم جلسه

رئیس .. غالب کارهائی که ما داریم و بالنسبه بر ماده و بیشتر کار دارد آنگونه کارهائی است که هنوز در

کمیسیونها معطل است و باید از طرف کمیسیونها تدارک شود و بمجلس راپرت داده شود اینست که تمنی میکنم که راپرتهای متعلق باینکار را زودتر تنظیم نمایند که مازودتر بایفای تمام تکالیفمان قادر بشویم جلسه آینده بکشیه فردا دستور اصلاح قانون اساسی معارف. تبدیل اراضی متعلق به حاج آقای دیلمقانی. استخراج

ذغال سنک . آقای فهیمی فرمایشی داشتید؟
فهیمی .. بنده هم خواستم عرض کنم که لایحه ذغال سنک از کمیسیون اقتصاد ملی راپرتش داده شده

رئیس .. ذکر کردم

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - داد

اسامی رأی دهندگان - آقایان : هراز - فتوحی - آقا زاده سبزواری - طهرانی - ذوالقدر - عامری - دکتر امیر اعلم - شهداد - اعتبار - فرمند - بزرگ نیا - مصباح فاطمی - فوام - وهاب زاده - دبستانی - شریعت زاده - ننه الاسلام بروجردی - انبال - احتشام زاده - لاریجانی - مسعودی - فهیمی - صادقی - دکتر لقمان - زوار - نجومی - رفیم - ایزدی - نوبخت - ملک زاده - حسنعلیبرزا دولتشاهی - محمد علیبرزا دولتشاهی - گیا نوری - ضیاء - امیردولتشاهی - دکتر مظلمبا - شریفی - ارکانی - آیه الله زاده شبرازی - عراقی - طالشخان - هزارجریمی - باستانی - حبیبی - امیرابراهیمی - آقا سید مرتضی وثوق - اسفندیاری - دهستانی - طباطبائی دیبا - احمد - دربانی - ناصری - جلایی - سهرابخان ساکبانی - غلامحسین میرزا مسعود - یور محسن - ظفری - خواجوی - مولوی .

قانون

قانون اجازه انتخاب کسری محصلین فنون راه آهن و معادن از بین محصلین موقیم خارجه و فارغ التحصیلان

مدارس فنی داخله

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت طرق و شوارع اجازه میدهد کسری محصلین فنون علمی و عملی راه آهن و معادن را از بین محصلین ایرانی که قسمتی از تحصیلات خود را در خارجه نموده و قسمت دیگر باقی است و بافارغ التحصیلان مدارس فنی داخله انتخاب نماید و محصلین بی بضاعت حق تقدم خواهند داشت این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و ششم مهر ماه یکهزار و سیصد و نهمین شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه اعزام سی نفر شاگرد بخارجه برای تحصیلات فنون عملی راه آهن بمدت دو سال

ماده واحده - بوزارت طرق و شوارع اجازه داده میشود که سی نفر شاگرد برای تحصیلات فنون عملی راه آهن برای مدت دو سال بخارجه اعزام دارد و مخارج ایاب و ذهاب و تحصیل و سرپرستی آنها را از محل عوائد انحصار قند و شکر تأدیه نماید

تبصره ۱ - اعتبار مخارج سالیانه هر یک از محصلین نباید حد اکثر آن از یکهزار و هشتصد تومان تجاوز نماید
تبصره ۲ - وزارت طرق و شوارع مکلف است عده را از بین محصلین ایرانی که قسمتی از تحصیلات خود را در مدارس خارجه نموده اند انتخاب و محصلین بی بضاعت حق تقدم خواهند داشت
تبصره ۳ - شاگردان مزبور پس از اتمام تحصیلات مکلفند تا مدت شش سال در راه آهنهای ایران موظفاً خدمت نمایند این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و ششم مهر ماه یکهزار و سیصد و نهمین شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه فروش اراضی اداره حمل و نقل سابق و تخصیص قیمت آن

بتدارك طویلله و تعمیرات ضروری پست و تلگراف رشت

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد اراضی اداره سابق حمل و نقل واقع در خیابان یوسف آباد را بعد از وضع مقداری که ضمیمه خیابان شده و سه هزار ذریع واگذاری بصحیه قشون بقیه را مطابق مقررات قانونی بفروش رسانیده قیمت حاصله از فروش را بر جمع عایدات بودجه ۱۳۰۹ مملکتی علاوه نمایند و معادل قیمت مذکور هم مبلغی برای تدارك یکباب طویلله جهت حوائج وزارت پست و تلگراف و تعمیرات و ساختمان عمارت پست و تلگراف رشت بر اعتبار بودجه آن وزارتخانه افزوده و پرداخت نمایند این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و ششم مهر ماه یکهزار و سیصد و نهمین شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر